

SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ W BANKU SPÓŁDZIELCZYM W KOLBUSZOWEJ

1. Cele systemu kontroli wewnętrznej w Banku

System kontroli wewnętrznej stanowi element systemu zarządzania Bankiem i jest zorganizowany na trzech niezależnych, wzajemnie uzupełniających się poziomach (tzw. liniach obrony). Obejmuje swym zakresem wszystkie komórki organizacyjne Banku i jest dostosowany do profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Głównym celem systemu kontroli wewnętrznej w Banku jest zapewnienie:

- a) skuteczności i efektywności działania Banku,
- b) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- c) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- d) zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

2. Rola Zarządu Banku, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Banku w zakresie sprawowania nadzoru nad systemem kontroli wewnętrznej w Banku

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i funkcjonowaniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, w tym w szczególności:

- a) w ramach nadzoru nad działalnością Banku - monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Stanowiska do spraw zgodności, Zarządu Banku, Komitetu Audytu Banku oraz SSOZ BPS (w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego),
- b) na podstawie opinii Komitetu Audytu - dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej na I i II linii obrony, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności (ocena adekwatności i skuteczności komórki audytu wewnętrznego na III linii obrony jest realizowana przez Radę Nadzorczą SSOZ BPS).

Zarząd Banku odpowiada za stworzenie pracownikom właściwych warunków dla rozumienia i wypełniania zadań kontrolnych na wszystkich poziomach zarządzania Banku, w tym w szczególności:

- a) zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich komórkach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, obejmującego funkcję kontroli oraz komórkę do spraw zgodności i zapewnienie niezależności działania tej komórki,
- b) zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwą współpracę wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracę z komórką do spraw zgodności i komórką audytu wewnętrznego SSOZ BPS, a także zapewnienie dostępu pracownikom tych komórek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.

Komitet Audytu Banku jest odpowiedzialny za udzielanie wsparcia Radzie Nadzorczej w zakresie monitorowania efektywności systemu kontroli wewnętrznej, w tym w szczególności za opiniowanie corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej na I i II linii obrony.

3. Funkcja kontroli

Funkcja kontroli stanowi element systemu kontroli wewnętrznej, na który składają się:

- a) mechanizmy kontrolne w procesach istotnych funkcjonujących w Banku, obejmujące w szczególności:
 - właściwe procedury wewnętrzne,
 - odpowiedni podział obowiązków,
 - autoryzacje, w szczególności operacji finansowych i gospodarczych,
 - kontrolę dostępu i kontrolę fizyczną,
 - proces ewidencji operacji finansowych i gospodarczych,
 - szkolenia,
- b) niezależne monitorowanie tych mechanizmów kontrolnych oraz
- c) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności przez:

- a) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej,
- b) opis w macierzy funkcji kontroli powiązania głównych celów kontroli z procesami istotnymi oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów.

4. Schemat organizacji 3 linii obrony w ramach struktury organizacyjnej Banku

POZIOM	KOMÓRKI ORGANIZACYJNE	ZADANIA	KONTROLE	NADZÓR
III LINIA OBRONY	AUDYT WEWNĘTRZNY	FUNKCJA ZAPEWNIAJĄCA I DORADCZA ocena zaprojektowania, adekwatności, skuteczności oraz efektywności mechanizmów kontrolnych oraz systemu zarządzania ryzykiem	OKRESOWE	SSOZ BPS
II LINIA OBRONY	Stanowisko ds. zgodności oraz inne komórki dedykowane do zarządzania ryzykiem oraz działalność SSOZ w zakresie monitorowania poziomu ryzyka (m.in. Koordynator ds. ryzyk bankowych, Zespół analityków kredytowych, Zespół ds. monitoringu, restrukturyzacji i windykacji)	FUNKCJE NADZORCZE ustanowienie ram kontrolnych, testowanie pionowe kluczowych mechanizmów kontrolnych ocena działalności I linii obrony	STAŁE	Prezes Zarządu (nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym)
I LINIA OBRONY	Komórki organizacyjne zajmujące się obsługą klienta w pionie handlowym (w tym oddziały i filia), Zespół finansowo – księgowy i sprawozdawczości, Stanowisko obsługi informatycznej, Stanowisko administracyjno-organizacyjne i Zespół wewnętrznej służby ochrony (WSO)	FUNKCJE OPERACYJNE wdrożenie zasad kontroli, właścielstwo procesów, procedury operacyjne i adekwatne do ryzyka, zaprojektowanie mechanizmów kontrolnych		Pozostali Członkowie Zarządu (nadzorujący działalność handlową oraz finansowo-księgową)

5. Umiejscowienie, zakres zadań i niezależność komórki do spraw zgodności

W Banku w ramach II linii obrony systemu kontroli wewnętrznej funkcjonuje wyodrębnione w strukturze organizacyjnej, podlegające bezpośrednio Prezesowi Zarządu, niezależne Stanowisko ds. zgodności.

Działania Stanowiska ds. zgodności skupione są na wsparciu osiągania jednego z głównych celów systemu kontroli wewnętrznej tj. zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi. Do najważniejszych zadań w tym zakresie należy wsparcie zarządzania ryzykiem braku zgodności, na które składa się identyfikowanie, ocena, kontrola, monitorowanie i raportowanie ryzyka braku zgodności oraz działalność w ramach funkcji kontroli (jako jej II poziom).

W Banku wprowadzone są stosowne rozwiązania organizacyjne, funkcjonalne i finansowe, zatwierdzone przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą zapewniające podstawy funkcjonowania oraz niezależność Stanowiska ds. zgodności.

6. Umiejscowienie, zakres zadań i niezależność komórki audytu wewnętrznego

Funkcję komórki audytu wewnętrznego w Banku, w ramach III linii obrony systemu kontroli wewnętrznej pełni Pion Audytu w SSOZ BPS, którego zadaniem jest dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania w Banku, w tym w szczególności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, poprzez przeprowadzanie badań audytowych.

7. Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej dokonywanej przez Radę Nadzorczą

Rada Nadzorczą, na podstawie opracowanych i zatwierdzonych kryteriów oceny oraz opinii Komitetu Audytu, dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej na I i II linii obrony, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności (ocena adekwatności i skuteczności komórki audytu wewnętrznego na III poziomie zarządzania jest realizowana przez Radę Nadzorczą SSOZ BPS).

Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz roku, informuje Radę Nadzorczą o sposobie wykonania zadań m.in. w zakresie projektowania, wprowadzania oraz zapewniania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej.